

ลดระยะเวลาการรายงานผลระดับยา เปลี่ยนถ่ายอวัยวะ (Tacrolimus) ของวันอังคาร

เจ้าของนวัตกรรม	นายพินิต พลับจ้อย นายทิพเนตร เขียววิจิตร นายไพบุลย์ ทุมรินทร์ และนางสาวรัชฎา บุญประเสริฐ
ชื่อหน่วยงาน	ห้องปฏิบัติการพิษวิทยาคลินิก งานพิษวิทยา

ที่มาของโครงการ

ในช่วงเวลา 7.00-9.00 น. ของวันอังคาร คลินิกเปลี่ยนถ่ายอวัยวะ มีการส่งเลือดของผู้ป่วยเปลี่ยนถ่ายอวัยวะ ตรวจระดับยา Tacrolimus จำนวน 80-100 ตัวอย่างพร้อมกัน โดยเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการเริ่มให้บริการตั้งแต่ 8.00 น. จำนวน 3 คน ทำให้เกิดการสะสมของตัวอย่างส่งตรวจและต้องใช้เวลาในการตรวจวิเคราะห์มากกว่าวันปกติ ส่งผลให้ผู้ป่วยต้องรอผลการตรวจวิเคราะห์เป็นเวลานาน และอาจจะต้องมาโรงพยาบาลอีกครั้งในวันถัดไป เพื่อนำผลตรวจไปใช้ในการปรับขนาดยา จากสถิติ การส่งตรวจระดับยา Tacrolimus วันอังคาร ในเดือน ม.ค.- มี.ค. 2559 มีจำนวน 901 ตัวอย่าง คิดเป็น 30 % ของการส่งตรวจระดับยา Tacrolimus ทั้งหมด ระยะเวลาการรายงานผลเฉลี่ยเท่ากับ 170 นาที (2.50 ชม.) ระยะเวลาการรายงานผลมากที่สุดเท่ากับ 294 นาที (4.54 ชม.) จึงนำแนวคิด Lean มาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อลดเวลาในการรอคอย และเพิ่มความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ

วัตถุประสงค์

ลดระยะเวลาการรอคอยผลการตรวจวิเคราะห์ระดับยา Tacrolimus

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. แผนภูมิสายธารแห่งคุณค่า/Flow (ก่อนปรับปรุง)

จำนวน 15 process

Process time (PT) = 111 นาที   Delay time (DT) = 61 นาที
 Total turnaround time (TAT) = 172 นาที   Value Added = 45.93%   FTQ = 91%
 Distance = 12 เมตร

532

นวัตกรรมดีเด่น โครงการติดตาม ประจำปี 2559
 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

2. การวิเคราะห์ Waste (DOWNTIME)/สาเหตุ/แนวทางแก้ไข

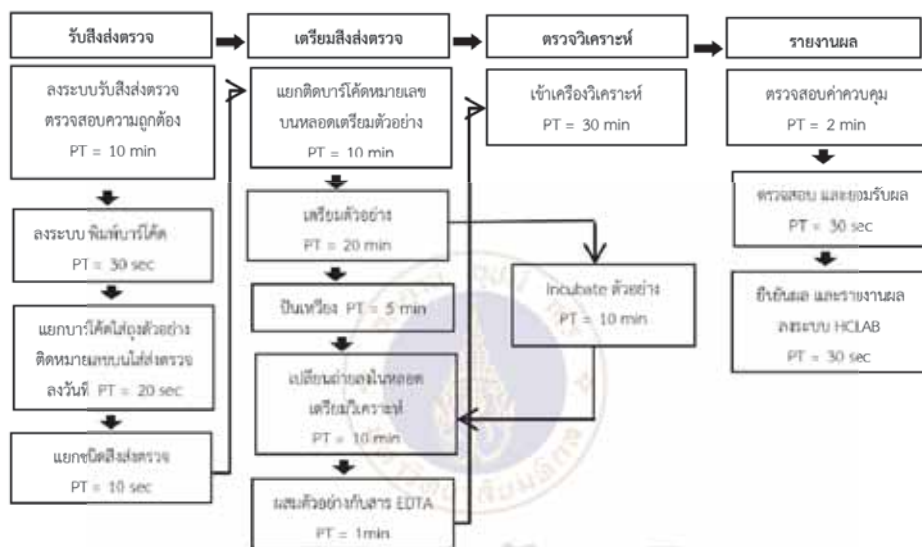
ความสูญเสีย	สาเหตุรากเหง้าของปัญหา	แนวทางแก้ไข
<p>Defect rework :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปริมาณน้ำยาไม่เพียงพอ ในระหว่างการตรวจวิเคราะห์ ทำให้การตรวจหยุดชะงัก ต้องเปลี่ยนหรือเติมน้ำยา ทำให้ต้องทำ control และ ตรวจวิเคราะห์ใหม่ - ผลการควบคุมคุณภาพ (IQC: Internal Quality Control) ไม่ผ่านเกณฑ์ จะส่งผลให้ไม่สามารถออกผลการตรวจวิเคราะห์ได้ ต้องทดสอบ จนกว่าผล control จะผ่าน จึงจะเริ่มทำการตรวจวิเคราะห์ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีการตรวจสอบน้ำยา - เทคนิคการตรวจหรือการหยิบ control ผิดประเภท 	<p>Standardization/ Training:</p> <ul style="list-style-type: none"> - อบรมวิธีการใช้ autopipette สำหรับการเตรียม control แก่เจ้าหน้าที่ เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้อง - อบรมวิธีการเปลี่ยน sticker หรือหมึกพิมพ์ จัดทำ chart ขึ้นตอนสั้น ๆ ที่ชัดเจน ไว้ที่เครื่องพิมพ์ Barcode เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องและรวดเร็วขึ้น - จัดทำวิธีปฏิบัติงาน และ ตารางกำหนดวันที่ และชื่อ สำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานหลัก และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานช่วย
<p>Waiting :</p> <ul style="list-style-type: none"> - รอคิวลงทะเบียนรับส่งตรวจ เนื่องจากในวันอังคารช่วงเช้า 7.00-8.00 น. ปริมาณสิ่งส่งตรวจสะสมจำนวนมาก 	<ul style="list-style-type: none"> - พนักงานวิทยาศาสตร์ จำนวน 1 คน ต้องทำหน้าที่รับส่งตรวจ รับโทรศัพท์ และติดต่อประสานงานต่างๆ - Computer และ barcode จำนวน 1 ชุด สำหรับรับส่งตรวจ ทำให้เกิดการล่าช้า เมื่อมีสิ่งส่งตรวจเข้ามาพร้อมกันจำนวนมาก - Sticker หรือหมึกพิมพ์ที่ใช้พิมพ์ barcode หมดในขณะทำงาน โดยไม่ทราบปริมาณที่สามารถพิมพ์ได้แต่ละครั้ง 	<p>Visual control/Zoning/ Check list:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำ marker บนขวด control โดยติดสติ๊กเกอร์แยกสี ใช้สีแดงสำหรับ control ในการตรวจวิเคราะห์ Tacrolimus เพื่อลดความสับสนในการหยิบ control มาใช้งาน ระบุวันที่เตรียม และลงชื่อผู้เตรียม - แบ่ง zone และแยกกล่องของแต่ละ control ที่ใช้ในการตรวจวิเคราะห์ - จัดทำ check list จำนวนน้ำยา ก่อนการทำงาน

<p>- รอเตรียมตัวอย่าง เนื่องจาก สิ่งส่งตรวจเข้ามาก่อนเวลาการ เข้าปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ทำให้เกิดการสะสมของปริมาณ สิ่งส่งตรวจ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ความชำนาญในการเปลี่ยน sticker หรือหมึกพิมพ์ ที่ต้อง ใช้เวลานาน - ไม่มีการจัดลำดับก่อนหลังของ สิ่งส่งตรวจ - กระบวนการตรวจวิเคราะห์ เริ่ม 8.30 น. โดยพนักงาน วิทยาศาสตร์การแพทย์ 1 คน ทำการตรวจวิเคราะห์ ตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียม ตัวอย่าง จนรายงานผล - ไม่มีวิธีปฏิบัติงาน ตาราง กำหนดวันที่ และรายชื่อ สำหรับผู้ปฏิบัติงานช่วย - ไม่มีระบบการแจ้งเตือนขณะที่ แต่ละขั้นตอนทำงานเสร็จแล้ว 	<p>Lay out:</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำภาชนะใส่สิ่งส่งตรวจ แยกลำดับก่อนหลัง โดย 1 ช่องใส่สิ่งส่งตรวจ 10 sample - ปรับกระบวนการเดินใหม่ แบ่งโซนการเดินระหว่าง เจ้าหน้าที่หลักและเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติงานช่วย โดยให้ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานหลัก เดินไปรับสิ่งส่งตรวจจาก จุดรับสิ่งส่งตรวจและ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานช่วย เดินนำสิ่งส่งตรวจที่เตรียม แล้วเข้าเครื่องตรวจวิเคราะห์ และเดินไปรายงานผลการ ตรวจวิเคราะห์ โดยสามารถ ลดระยะทางรวมการเดินใน แต่ละรอบของเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติงานหลักเหลือ 40 เมตร
<p>Motion :</p> <p>- เดินไปรับสิ่งส่งตรวจจากจุดรับ สิ่งส่งตรวจ เดินนำสิ่งส่งตรวจที่ เตรียมแล้วไปเข้าเครื่องมือ ตรวจวิเคราะห์ และเดินไป รายงานผลการตรวจวิเคราะห์ โดยรอบการทำงานจำนวน 8 รอบ ระยะทางการเดิน รวม 96 เมตร/วัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พนักงานวิทยาศาสตร์การ แพทย์ 1 คน เดินทุก กระบวนการ ตั้งแต่รับสิ่งส่ง ตรวจ นำสิ่งส่งตรวจที่เตรียม แล้วเข้าเครื่องตรวจ และ รายงานผลการตรวจ 	

วิธีการใช้งาน และการพัฒนาต่อเนื่อง

3. แผนภูมิสายธารแห่งคุณค่า/Flow (หลังปรับปรุง)

จำนวน 14 process

Process time (PT)

= 90 นาที

Delay time (DT) = 0 นาที

Total turnaround time (TAT)

= 90 นาที

Value Added = 87.78%

FTQ = 95%

Distance

= 12 เมตร

ตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการและผลลัพธ์

ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย (Target)	ผลลัพธ์ก่อน ดำเนินการ	ผลลัพธ์ที่ปฏิบัติได้		
			ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
1. เวลาการทำงานที่สูญเสียเปล่า เปล่าของเจ้าหน้าที่ห้อง ปฏิบัติการพิเศษ (เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติงานช่วย) 1 รอบ/10 ตัวอย่าง (นาที)	-	19	0		
2. ระยะเวลาการรายงานผล เฉลี่ย (นาที)	90	>170	95.5	89.6	89.1
3. อัตราการรายงานผลได้ทัน ภายในระยะเวลา 90 นาที (%)	>50	3.1	47.7	54.9	53.4
4. อัตราความถูกต้องของ Internal Quality Control : IQC (%)	100	100	100	100	100
5. อัตราความปลอดภัยใน กระบวนการตรวจวิเคราะห์ (ตรวจวิเคราะห์ และ รายงานผลถูกคน) (%)	100	100	100	100	100
6. จำนวนรายได้จาก การตรวจวิเคราะห์ระดับยา Tacrolimus (บาท/ปี)	NA	41,490.45	219,124.65		
7. อัตราความพึงพอใจ (%) - ผู้รับบริการ - เจ้าหน้าที่ ห้องปฏิบัติการ	80	61.6 NA	86 100		

536

นวัตกรรมดีเด่น โครงการติดตาม ประจำปี 2559
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล